

P. ÉCSY LÁSZLÓ JÁNOS – AZ ALAPOSAN MEGFIGYELT PÜSPÖKJELÖLT

Lapok a ferencesek megfigyelési anyagából

A most közölt dokumentumok eredeti példányai a Securitate Irattárát Felügyelő Országos Bizottság (CNSAS) levéltárában található, és Olti Ágoston történész bocsátotta rendelkezésünkre. Ő a római katolikus egyház tagjainak üldöztetését kutatva bukkant ezekre az iratokra P. Écsy László János (1919–1982) ferences szerzetes, csíksomlyói házfőnök, tartományfőnök megfigyelési dossziéjában. Amint a dokumentumokból kiderül, P. Écsy László János tulajdonképpen megfigyelése Hargita megyében 1971-ben kezdődött. A most olvasható 1973-as keltezésű jegyzék összefoglalja mindazokat a módszereket, amelyeket az állambiztonsági szervek bevetettek a szerzetes megfigyelésére. Az 1979-es okirat, amelyben P. Écsy László János neve segédpüspökjelöltként szerepel, a Fehér megyei Felügyelőségtől származik, és 2007-ben Czirják

P. Écsy László János (1919–1982)

Árpád áthelyezése kapcsán, a Magyarok Világszövetsége elnökének közlésében már megjelent a sajtóban. Lapunkban belemagyarázás nélkül, jegyzetekkel el látva közöljük.

Rovatszerkesztő: Daczó Katalin

Belügyminisztérium
Fehér megyei Felügyelőség
I. ügyosztály
0014818/1979. 05. 12.

Szigorúan bizalmas
1. példány

Belügyminisztérium
Allambiztonsági részleg
I. Igazgatóságának¹
Bukarest

Jakab Antal segédpüspök Márton Áron püspökkel tárgyalva, egy korábbi – Poggyival² és Bukovskyyal³ folytatott – beszélgetést emlegetett, megjegyezve, hogy érdeklődtek azokról a személyekről, akik pályázhatnak a segédpüspöki tisztségre.

A tárgyalás folyamán Jakab Antal erre a tisztségre Czirják Árpád volt kolozsvári, jelenlegi túri/balázsfalvi plébánost, Jakubinyi Györgyöt a Gyulafehérvári Római Katolikus Teológiai Intézet pap-tanárát és Écsy János plébánost javasolta. A tárgyalás végén Márton Áron azt ajánlotta, hogy a pályázási sorrend legyen a következő: Czirják Árpád, Écsy János és Jakubinyi György, hangsúlyozva, hogy ő maga Czirják Árpádot javasolja és támogatja. Következtetni lehetett arra, hogy a javaslatot a Vatikán tudomására hozzák, de nem vezették meg, hogy milyen módon.

Dumitrescu Dumitru ezredes,
a Felügyelőség parancsnoka;
Rotariu Iulian
Securitate-parancsnok

A román nyelvű dokumentumon több széljegyzet is van. A lap felső részén egy ezredes nehezen olvasható megjegyzése található: „Intézkedéseket kérek tanulmányozásra, beszerzésre, lejárásra, elszigetelésre. Tárgyaljuk meg az érintett tényezőkkel... (olvashatatlan).” A lap alján egy másik széljegyzet szerint: „Czirják Árpádról lemondott, mert nem fogadta őt el az Egyháziügyi Hivatal. Esélyes maradt Écsy János és Jakubinyi György, akik kapcsolat-

Belügyminisztérium
I. Igazgatóság¹
IV. ügyosztály /140/B.N.

Szigorúan bizalmas
1973. XII. 5.

Feljegyzés²

A Hargita megyei Felügyelőség I. Igazgatósága I. Ügyosztályának tisztcsoportja – amelynek én is tagja voltam – alapellenőrzést végzett 1973. november 5–15. között. Ez alkalommal elemeztük az „Erdős” megfigyelési dosszié³ is, amelynek alanya Écsy László ferences pap, a csíksomlyói kolostor rendházfőnöke. Ő együtt lakik a szintén megfigyelés alatt álló Márk Vince ferences pappal.

„Erdős” megfigyelési dossziéját 1971. május 10-én nyitottuk meg, mivel ellenséges megnyilvánulásokat tapasztaltunk részéről, és tudtuk, hogy a Kovászna és Hargita megyei ferences papok körében szerteágazó kapcsolatokkal rendelkezik, ugyanakkor különböző külföldi személyekkel, köztük a Vatikán küldötteivel is kapcsolatban áll. Ezek egyike Szócs Dénes⁴ az AEÁ-ból, aki a Vatikán közvetlen utasításai értelmében köztudottan ellenséges tevékenységet folytat hazánkban.

Mindemellett kiderült, hogy Écsy Lászlót kinevezték az erdélyi ferences rendtartomány provinciálisának Benedek Fidél helyett, aki nyugalomban vonult. A célszemélyt kinevezése után Csíksomlyóra helyezték, mert innen jobban tudja irányítani a tartomány ferencesinek tevékenységét.⁵

Az 1973-as évben folytatott megfigyelés eredményeinek elemzéséből, valamint a dossziében található anyagokból a következő különlegesebb problémákra derült fény:

A dossziéval Demeter Sándor hadnagy⁶ foglalkozik. A megfigyelési dosszié elemzésének időpontjái nem voltak tisztázva semmilyen szinten azok a feltételezések, amik miatt a célszemély megfigyelése megkezdő-

dött, és nincsenek meggyőző adatok sem, amelyek alátámasztják a gyanút.

Munkánk egyéb eszközei alig lettek kihasználva, ezért a célszemély követése vajmi kevés eredménnyel járt.

Annak ellenére, hogy „Erdős”-re „Bette”, „Elekes”, „Sekey” és „Matyas” besúgók is rá vannak állítva, nem sikerült különösebb információhoz jutni. Szerintem ennek az a legfőbb oka, hogy a besúgók nem részesültek megfelelő kiképzésben és nem készítették fel őket arra, hogy hogyan ferközzenek közelebb a célszemélyhez.⁷ Néhány információt sikerült ugyan 1973-ban beszerezni, de valamennyi felszines, és nem tükrözi pontosan a célszemély jelenlegi helyzetét.

Ebben az évben számba vettük „Erdős” valamennyi megyén kívüli kapcsolatát, és együttműködtünk a Kolozs, a Bákó, a Kovászna, a Fehér stb. megyei felügyelőségekkel, nem működtünk viszont eléggé együtt a többi felügyelőség informátorainak átirányítása tekintetében.

Jelenleg próbáljuk együttműködni rávenni a megfigyelés alatt álló Márk Vince pap három volt iskoltársát. Márk Vince ugyanis együtt lakik a célszeméllyel.

A nyomozati eszközök⁸ a beszerelés után, egy meghibásodás miatt nem hozták meg a várt eredményt, és nem sikerült ezeket megjavítani, de újabb lehetőség nyílt elhelyezésükre, nemrégiben ugyanis a célszemély telefonszerelést be az otthonába⁹. Összeállítottunk egy jól kidolgozott tevékenységi tervet azokról az intézkedésekről, amelyekkel el tudjuk helyezni a speciális eszközöket a célszemély otthonába, kihasználva a telefon beszerelését, valamint azt is, hogy a célszemély központi fűtést szándékozik szereltetni a templomban, valamint a lakásában.

Megtárgyaltuk Demeter Sándor hadnaggyal is a problémákat, és egyetértett azzal, hogy ezeket a javaslatokat életbe kell ültetni a

megfigyelés eredményesebbé tételéhez.

Szem előtt tartva, hogy mennyire fontos a ferencesek jelenlegi tevékenységének követése, valamint azt, hogy a ferences elemek a szerzetesrendet szeretnék újjászervezni, és figyelembe véve a Minisztérium által jóváhagyott, ferencesekre vonatkozó intézkedési tervet, javaslom, hogy „Erdős” megfigyelési dossziéját vegye ellenőrzése alá az I. Igazgatóság IV. ügyosztálya.

... hadnagy (olvashatatlan aláírás)
1973. 12. 05.

Másik kézírással megjegyzés: Jóváhagyva az ellenőrzés alá vétel. Hozzák a Hargita megyei Felügyelőség tudomására. ... alezredes (olvashatatlan aláírás) 17.01.74.

¹Belföldi hírszerzés

²Kézírtásos dokumentum

³D.U.I., dosar de urmărire informativă – megfigyelési dosszié. A megfigyelés során összegyűlt dokumentumokat (tájékoztató jelentések, jegyzékek stb.) gyűjtő dosszié.

⁴Szócs Dénes, az Amerikai Ferences Kustódia tagja, amely 1941–1992 között kiadta a Katolikus Magyarok Vasárnapja című hetilapot.

⁵P. Márk József szerint a belügyi szerveknek ez az állítása téves, ugyanis P. Écsy László Jánost nem emiatt helyezték Csíksomlyóra, ugyanis csak 1979-ben, P. Benedek Fidél halála után vette át a provincia vezetését.

⁶„Gyakran jött ide, s foghelyről beszélt velem” – emlékszik vissza P. Márk József.

⁷„Écsy János atya annyira diszkrét ember volt, hogy sem prédikációban, sem magánbeszélgetésben az országra, vagy a román népre vonatkozó utalást nem tett. Őt nem lehetett megfogni a szavaival” – véli P. Márk József.

⁸A különböző akciók során (pl. a lehallgatásokhoz) felhasznált technikai eszközök.

⁹P. Márk József úgy emlékszik, hogy valamennyien tudták, hogy a letett telefont is lehallgatják, sőt az egyházak problémájával megbízott Bogos István is, ha felkereste őket, párnával borította le a telefont.

HIRDETÉS

TÁJÉKOZTATÁS

A 123A SZÁMÚ MEGYEI ÚT FELÚJÍTÁSA

1. Referenciaszám: SMIS kód 4239
2. A hirdetés megjelenésének ideje: 2011. augusztus 25.
3. Regionális Operatív Program 2007-2013, 2-es prioritási tengely, 2.1. beavatkozási terület
4. Irányító hatóság: Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium
5. Információk: 2009. október 8-án érvénybe lépett a 123A számú megyei út (Tusnád-Csíkszentkirály, 0+000 km 14+600 km) felújítását célzó támogatási szerződés, amelyet Hargita megye közigazgatási-területi egység, a Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium és a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség írt alá.

Megjegyzés: a Csíkszentkirály-Csíkszentimre-Csíkszentsimon-Csatószeg-Csíkverebes-Tusnád-útvonalon - az úttest teljes felújítása mellett - a hidakat, átereszeket, járdákat és út menti árkokat is rendbe hozza a nyertes kivitelező, a Viaduct Kft. és az Euro Strada Kft. alkotta konzorcium. Kérjük az érintett települések lakosságának türelmét és megértését a munkálatok által okozott kellemetlenségekért!

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.
www.inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.